

Toelichting

KKK = Kleine kloosters en kapittels

11 morgen = 8516 m²

1 roe = 3,75 m

1 hoeve = 16 morgen

1e DORPSSTRAAT 14

Het navolgende artikel is reeds eerder verschenen in Vierspan, het gezamenlijke blad van de tehuizen Amandelhof - Simarowa - Mirtehof - Spathodea, nummer 85 (1991).

In het laatste nummer van Vierspan staat een opwekking iets te vertellen dat je nu net niet in een van de dagbladen leest of over de media hoort. Dat woordje nu bleef bij mij hangen. Ik herinnerde mij een artikel van mevrouw A.A. van Hoogstraten-Schoch, een predikantsweduwe in Zeist, die elke week in de Zeister Courant de rubriek "Van Vrouwenleven" verzorgde.

In de krant van 13 augustus 1938 gaat zij in op de sloop van het pand 1e Dorpsstraat 14. Al ruim vijftig jaar herinnert ons een open plek (met auto's van garage Renes) aan de tijd toen daar een hervormde pastorie stond. Nu de 1e Dorpsstraat vanwege restauratieplannen weer in het nieuws is, wordt het verhaal van mevrouw Van Hoogstraten weer een beetje actueel. Ik citeer er het volgende uit:

"Dorpsstraat 14 was het hart der Nederlandse Hervormde Gemeente, het geestelijk hoofdkwartier, de plaats waar je heen ging als je in nood was en waar men ging vertellen als er iets bij je te doen was ... De bel klingelde voortdurend en geduldig wachtten de patiënten op de grote bank in de gang, totdat er iemand naar ze geluisterd had. Er was altijd wel ergens een kindje, dat geen jurkje had om in gedoopt te worden en waar men niet wist waar de doopsprei vandaan moest komen; een jongen, die een aannemingspak moest hebben, en een stervende die een geleide nodig had. Dominee Nahuys, die als oudste dominee met zijn vrouw het huis bewoonde, had een deftig cachet aan de pastorie gegeven.

Dominee Nahuys zal blijven voortleven in de herinnering van ieder, die hem gekend heeft. Hij was een zeer bijzondere persoonlijkheid, hij had iets ongerepts en nam het leven eenvoudig op. Hij deed zijn plicht met grote nauwgezetheid.

Ieder van ons die hem gekend heeft, weet hoe hij zijn huisbezoeken systematisch achter elkaar afdeed en niet placht thuis te komen voor het koffiedrinken, maar een krentenbroodje in zijn jaszak had. Hij was gewend aan elk kindeke in zijn wijk, dat geboren werd, iets in de spaarpot te brengen, een gewoonte, die een jonge predikant van hem heeft overgenomen.

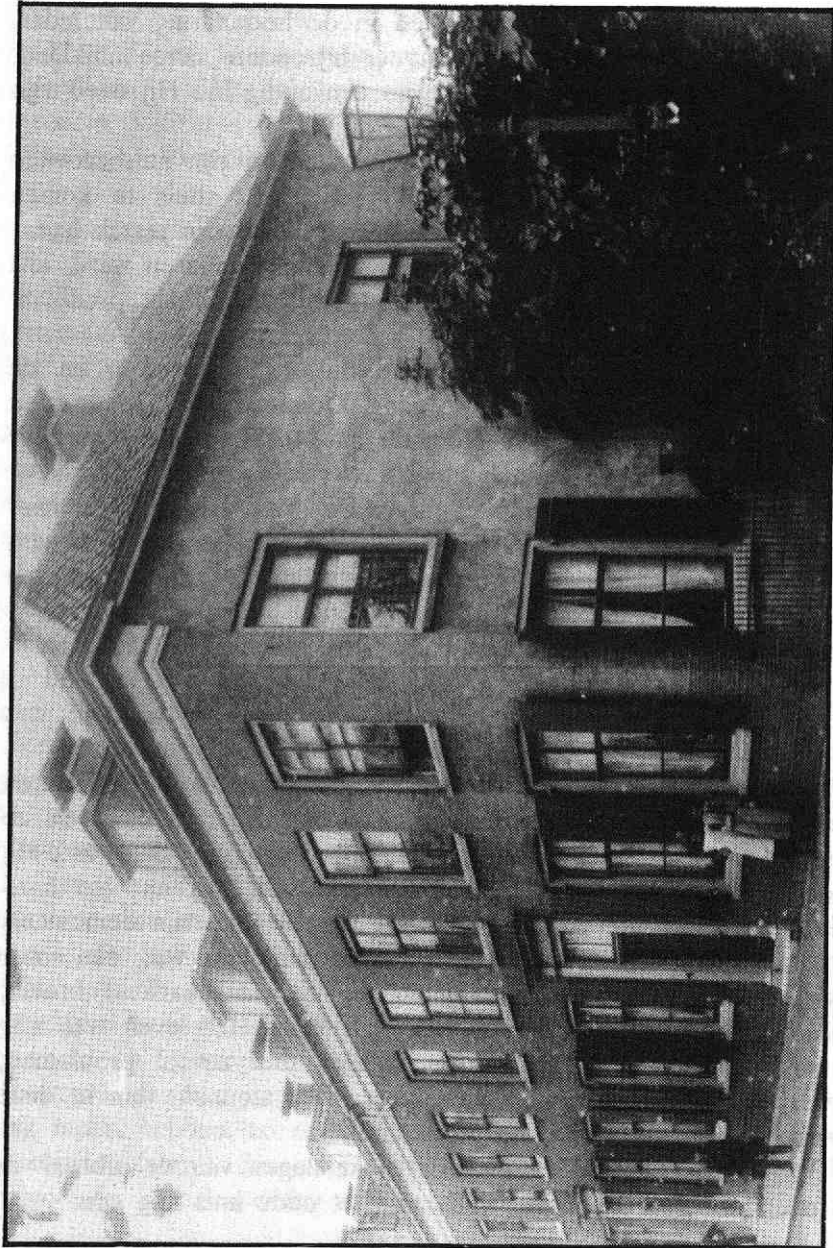
Dominee Nahuys liet de waranda aan de pastorie maken en de marmeren stenen aanbrengen in de gang. Dominee Van Hoogstraten schonk het zijraam bovenaan Dorpsstraat 14. Het werd daardoor een der prettigste kamers van het huis."

Zittend voor dit zijraam schreef mevrouw Van Hoogstraten haar stukjes voor de Zeister Kerkbode getiteld "Kijkjes uit 's levens venster", die later gebundeld werden en als boek werden uitgegeven bij J. Kok te Kampen.

Mevrouw Van Hoogstraten haalt nog enkele persoonlijke herinneringen op, ze schrijft: "Er hebben echt gelukkige mensen gewoond in Dorpsstraat 14, warmvoelende mensen, die het een vreugde was Zeist op te bouwen en Zeist te dienen.

In de kamer links van de voordeur is dominee Van Hoogstraten gestorven. Hij hoorde de mensen vaak opmerkingen maken, als ze lazen wat voor ziektebulletin op de voordeur geplakt was. Hij hoorde het aan met een bovenaardse glimlach. Hij had zo hard gewerkt, zo gezwogd, zo gezorgd voor hen, die aan zijn bemoeienis waren toevertrouwd, dat ziek-zijn voor hem een luxe was, een soort weelde, en de liefde, die men hem nu uit dankbaarheid bracht, aanvaardde hij met de eenvoud van een kind. Het leven was nog niet zo gecompliceerd, de mensen hadden niet zoveel problemen, het was gemakkelijker elkaar te helpen en te steunen, dan in deze verwarde tijden, waarin wij nu leven

Als Dorpsstraat 14 straks onder de mokerslagen van de afbraak in puin neerstort, voorbijganger, wijdt aan het oude huis nog een

De hervormde pastorie aan de 1e Dorpsstraat 14, 1887 (Collectie Van de Poll-Stichting)

enkele goede gedachte. Er hebben mensen gewoond, die Zeist hebben liefgehad en Zeist geestelijk hebben opgebouwd."

Ja, dat stond vroeger allemaal in de krant en het is de moeite waard het nu nog eens te lezen.

Dominee Th.H. Nahuys (1836-1915) was predikant te Zeist van 1868-1909. Op 20 december 1923 werd een straat naar hem genoemd. Dominee G. van Hoogstraten (1870-1920) was hier predikant van 1905-1920.

L. Visser

UIT DE OUDE DOOS

In januari 1962 kopieerde onze archivaris W. Grapendaal een koopcontract uit 1777, ter inzage ontvangen van de firma Broedelet in de 1e Dorpsstraat, betreffende een perceel van deze firma aldaar (huis no. 22). Hier volgt in extenso dit contract.

Wij, Jan Graafman, schout, Goosen van der Heijden en Maas van Kreef, schepenen der vrije en hooge heerlijkheid Zeijst, doen kond, dat voor ons quam inden gerechte de heer Lodewijk Cornelis van Laer, in huwelijk hebbende juffr. Anthonia Anna Verbeek, soo voor sigh als procuratie in dato Ebersdorff den 3 November 1776 van sijnen heer broeder J. Renatus van Laer, in huwelijk hebbende juffrouw Cornelia Johanna Verbeek; en nogh procuratie in dato Neudietendorff den 19 November 1776 van sijnen swager den heer Jacob Johannis Verbeek; sijnde deze hier genoemde Cornelia Johanna, Jacob Johannis en Anthonia Anna Verbeek de drie nage-laten kinderen van wijlen juffr. Anthonia van der Vliet, huisvrouw van wijlen de heer Jan Verbeek, aan welke drie kinderen (of eijgentlijk aan de voogden over deselve) volgens provisionaale scheijding (in dato 17 Januarij 1759 voor de notaris Jan Rijgsland en getuijgen te Amsterdam gepasseerd) van den boedel van wijlen juffr. Cornelia van Laer, weduwe Jan van der Vliet, is toebedeeld het natenoeme hujs in 't dorp Zeijst, welke heer Lodewijk Cornelis van Laer dan als voren verklaarden bij deesen te cedeeren, trans-